

Trasserra

Capolat

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Està situada en el terme de l'antiga parròquia de Sant Quintí de Travil, a l'extrem occidental de l'actual municipi de Capolat.
Emplaçament Situada just al costat de la carretera de Capolat a Travil.

Coordenades:

Latitud: 42.082950473604
Longitud: 1.7292294368848
UTM Est (X): 394894
UTM Nord (Y): 4659767

Classificació

Número de fitxa 08045 - 31
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPAC 3125
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002102700CG96B0001SZ

Fitxes associades:

[Trumferes del Camp Gran](#)

[Teuleria de Trasserra](#)

Autoria de la fitxa

Marta Sánchez Soler - Societat d'Arqueologia del Berguedà

Descripció

Edifici de planta rectangular amb planta baixa, pis i golfes en distribució en tres cossos paral·lels. La coberta és a dos vessants i el carener està orientat de nord a sud. La part central de la casa és la més antiga i a nord i sud s'hi van fer ampliacions, cosa que es pot veure perfectament en els murs.

Els murs de la part central tenen 80 cm de gruix a la planta baixa, aprimant-se en les superiors. Estan fets amb carreus de conglomerat barrejats amb lloses i pedra sorrenca irregulars i units amb fang. En els punts d'unió amb les ampliacions es poden veure les cantoneres del primer edifici, fetes de blocs de conglomerat i pedra sorrenca de grans dimensions. Pel que fa als murs de les ampliacions, tenen 60 cm de gruix i els paraments són de pedres de mides més petites. Les cantoneres tenen les mateixes característiques que les del primer edifici. A la façana sud s'hi pot veure una gran eixida de tres nivells sobreposats. A la planta baixa hi havia un gran arc rebaixat i posteriorment s'hi va afegir un pilar central per suportar millor el pes de l'estructura.

El primer pis té dos grans arcs rebaixats separats per un pilar central. El pilar i els muntants estan fets de pedra sorrenca. L'eixida de les golfes presenta dos arcs rebaixats més petits i fets amb maó massís a plec de llibre. El pilar i els muntants, en canvi, no es diferencien de la resta del mur. Aquests han estat modificats i en gran part tapiats amb maó, canviant la mida i forma de les obertures. A les golfes, a banda i banda d'aquestes obertures, hi ha dues finestres de mides més petites amb llinda monolítica i de pedra sorrenca, igual que els brancals.

Dins de l'eixida de la planta baixa encara es conserva la porta original del primer edifici. És una portalada adovellada amb arc de mig punt. L'arc està format per deu dovelles i una clau de 100 cm de llarg i els muntants són simètrics amb tres carreus en cada brancal. L'eixida té accés des de les façanes est i oest, amb grans portes. A la façana est també hi ha una porta més petita que donava accés a l'antic pastador. En aquestes dues façanes hi ha un conjunt de finestres de mides variables i la majoria amb llinda monolítica i de pedra sorrenca igual que els brancals. La façana sud també té una porta que, en aquest cas, dona al primer pis, ja que la casa està adossada a un marge.

A part de la casa, actualment encara es conserva una pallissa que està situada a ponent de la casa. Aquesta és una gran pallissa adossada al marge per la qual cosa té accés des dels dos nivells que té. La teulada és a dos vessants i el carener està orientat d'est a oest. La façana principal és la de l'est, on hi ha dues grans obertures separades per un pilar de càrrega i que engloben els dos nivells. Sobre el pilar central hi ha una inscripció amb la data "1877" i a sota el nom del promotor "Juan Mas II".

Antigament, també hi havia una capella al costat de la casa, dedicada a Sant Joan i construïda al segle XVIII, però va ser destruïda el segle XX.

Observacions:

En un carreu de l'arc central de l'eixida de la planta baixa hi ha una inscripció amb la data "1741". El sostre d'aquest mateix pis de l'eixida mostra també un conjunt de corbes amb inscripcions i empremtes. Hi ha una inscripció que diu "Joseph Boxas" i la data "1745".

A l'interior encara es conserva un forn, uns graners i el batent d'una porta del segle XIX. També s'hi conserva un forn i uns fogons del segle XVI.

Història

La primera menció que tenim d'un habitant de Travil anomenat Trasserra és en un fogatge del 1497 i en el de 1515 ja apareix el mas de Tresserra (Cunill, 2020). Els Trasserra van ser els propietaris útils d'aquest mas durant tota la seva història, en canvi, els senyors n'eren els ducs de Cardona. A finals de segle XIX el mas Trasserra seguia en mans de la família Trasserra (ACBR. Notarials. Domènec Corominas, 1873-74. Pàg. 254).

Pel que fa a les etapes constructives podem diferenciar diferents moments històrics. El primer és la part central de l'actual casa, un edifici de planta quasi quadrada adossat a un marge. Estava construït amb tres cossos paral·lels, amb el central de mida més gran que els laterals. Aquest edifici correspondria a una cronologia del segle XVI. Hauria tingut dos pisos: la planta baixa amb la zona d'estables i pastador i la planta alta amb la zona d'habitatge. Al llarg del segle XVIII es va fer l'ampliació del costat sud, amb la construcció de l'eixida. Això queda patent en les dues inscripcions que hi ha a la planta baixa d'aquesta, una del 1741 i l'altra del 1745. Finalment, al segle XIX es va construir la masoveria, adossada al costat nord de la casa. Aquesta només tenia un pis amb una sala de distribució, una cuina i un pastador, i unes golfes amb diferents habitacions. L'actual paller de la casa també seria d'aquesta època, com ho demostra la data "1877" gravada al centre de les dues arcades.

Bibliografia

CASACUBERTA, A., CUNILL, J., SÁNCHEZ, J. (2022) Història dels masos del Municipi de Capolat. Inèdit.

CORTÉS, Maria del Agua (2018) La Masia a la Catalunya Central. Evolució, tipologies i espais. FARELL

CORTÉS, Maria del Agua (2016) Espai domèstic i cultura material. Una aproximació històrica a les cases rurals del Berguedà. [Tesi Doctoral Universitat Autònoma de Barcelona]. Tesis doctorals en xarxa.

CUNILL, Jaume (2020) Els primers cognoms del Berguedà. Inèdit.

SERRA, R. et altri (1991) Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.

SOCIETAT D'ARQUEOLOGIA DEL BERGUEDÀ (2004) Inventari i Catalogació del Patrimoni Cultural moble i immoble del Municipi de Capolat. Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Trasserra, Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Direcció General...](#)

[Fotografies antigues de Trasserra. Calaix.gencat](#)

